

Σύσταση 1612 (2003)

Για την Κατάσταση των Παλαιστινίων Προσφύγων¹

1. Η Κοινοβουλευτική Συνέλευση υπενθυμίζει τα προηγούμενα κείμενα που έχει υιοθετήσει για την κατάσταση στη Μέση Ανατολή και ειδικότερα τις αποφάσεις 1245 (2001), 1281 (2002) και 1294 (2003) και επιβεβαιώνει ότι καταδικάζει απερίφραστα την κλιμάκωση της βίας στην περιοχή από το Σεπτέμβριο του 2003, καθώς και όλες τις παραβιάσεις των δικαιωμάτων του ανθρώπου συμπεριλαμβανομένων της δυσανάλογης προσφυγής στη βία από τις ισραηλινές ένοπλες δυνάμεις και των τρομοκρατικών επιθέσεων στο πλαίσιο της Intifada.

2. Η Συνέλευση εκφράζει τη λύπη της για τη στασιμότητα των ειρηνευτικών διαπραγματεύσεων μεταξύ του Ισραήλ και της Παλαιστινιακής Αρχής. Τα δύο μέρη πρέπει να επιδείξουν μεγαλύτερη ευελιξία και να δεσμευθούν σε έναν πραγματικό πολιτικό διάλογο. Η Συνέλευση εκφράζει την ελπίδα ότι η τρίτη φάση του Οδικού Χάρτη που σχεδίασε το «κουαρτέτο» των διεθνών διαμεσολαβητών (Η.Π.Α., Ο.Η.Ε., Ε.Ε. και Ομοσπονδία της Ρωσίας) και έχει ως στόχο την οριστική επίλυση της ισραηλινο-παλαιστινιακής σύγκρουσης στη βάση των δύο κρατών όχι μόνον θα τερματίσει την σύγκρουση αλλά θα συμβάλει στην άμεση ρύθμιση του προβλήματος των παλαιστινίων προσφύγων.

3. Προκαλεί ιδιαίτερη ανησυχία το γεγονός ότι το ζήτημα των προσφύγων είναι ένα από τα σημαντικά εμπόδια για την επίτευξη οριστικής συμφωνίας. Παρότι η ίδρυση βιώσιμου Παλαιστινιακού κράτους θα συμβάλει στην οριστική επίλυση του προσφυγικού ζητήματος, η κατάσταση των προσφύγων, ούσα πολιτικό και ανθρωπιστικό πρόβλημα, δεν μπορεί να μετατεθεί έως την πολιτική επίλυση του Μεσανατολικού.

4. Η κατάσταση των 3.900.000 προσφύγων που είναι καταγεγραμμένοι στην UNRWA – από τους οποίους 1.200.000 ζουν σε καταυλισμούς σε άθλιες συνθήκες – όχι μόνον είναι απαράδεκτη από ανθρωπιστικής άποψης, αλλά αποτελεί σημαντική απειλή για τη σταθερότητα και την ασφάλεια της περιοχής.

5. Η Συνέλευση εκτιμά ότι η UNRWA πρέπει να συνεχίσει να παρέχει τις υπηρεσίες της στους πρόσφυγες έως την οριστική επίλυση του παλαιστινιακού προσφυγικού προβλήματος. Η διεθνής κοινότητα πρέπει να αυξήσει την εθελοντική οικονομική συνεισφορά στον προϋπολογισμό της UNRWA ώστε να συνεχίσει να ικανοποιεί τις ανάγκες του αυξανόμενου παλαιστινιακού προσφυγικού πληθυσμού.

6. Η Συνέλευση αναγνωρίζει ότι υπάρχει μια νέα πραγματική κατάσταση στη Μέση Ανατολή μετά τον αραβο-ισραηλινό πόλεμο του 1948 που δημιούργησε το πρόβλημα των προσφύγων. Καλεί όλα τα μέρη που ενδιαφέρονται για το προσφυγικό πρόβλημα να διαπραγματευθούν και να επιδιώξουν δίκαιη ρύθμιση βασισμένη στην απόφαση 242 (1967) του Συμβουλίου Ασφαλείας του Ο.Η.Ε.

7. Ειδικότερα, πρέπει να καταβληθούν αποζημιώσεις και να παρασχεθεί οικονομική υποστήριξη στους πολυάριθμους παλαιστίνιους πρόσφυγες που προτιμούν να ζουν σε χώρες υποδοχής της περιοχής ώστε να εγκατασταθούν μόνιμα σ' αυτές.

8. Οι τρίτες χώρες, συμπεριλαμβανομένων των χωρών του Κόλπου και των κρατών μελών του Συμβουλίου της Ευρώπης, πρέπει επίσης να συμβάλουν στην οριστική επίλυση του προβλήματος αποδεχόμενες τη μετεγκατάσταση των παλαιστινίων προσφύγων. Η Συνέλευση επαναλαμβάνει την έκκλησή της για την ίδρυση νέου ταμείου στους κόλπους του Ο.Η.Ε. από το οποίο θα χρηματοδοτηθεί το κόστος της μετεγκατάστασης, του Ταμείου για το Οριστικό Καθεστώς των Προσφύγων και των Εκτοπισθέντων από την Παλαιστίνη.

¹ Υιοθετήθηκε από την Κοινοβουλευτική Συνέλευση στις 25.6.2003, κατά την 21η σύνοδο. Απόδοση στην ελληνική και επιμέλεια: Γραφείο της Υπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες στην Αθήνα.

9. Ανησυχία προκαλεί επίσης το ζήτημα του νομικού καθεστώτος των Παλαιστινίων προσφύγων που δεν ζουν στην περιοχή. Το νομικό καθεστώς είναι καίριας σημασίας για τον καθορισμό της νομικής, κοινωνικής και οικονομικής κατάστασης του ατόμου και είναι σαφές ότι ο παλαιστίνιος πρόσφυγες μειονεκτούν από την άποψη αυτή. Κατά συνέπεια πρέπει να αναγνωρισθεί στους παλαιστίνιους πρόσφυγες ένα νομικό καθεστώς.

10. Ενόψει των ανωτέρω η Συνέλευση συστήνει στην Επιτροπή Υπουργών να καλέσουν τα κράτη μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης:

- i) να επανεξετάσουν τις πολιτικές που αφορούν στους παλαιστίνιους αιτούντες άσυλο προκειμένου να εφαρμόσουν αποτελεσματικά τις νέες κατευθυντήριες οδηγίες που εξέδωσε το 2002 η Ύπατη Αρμοστεία του Ο.Η.Ε. για τους Πρόσφυγες για την ερμηνεία της Σύμβασης του 1951 για το Καθεστώς των Προσφύγων²,
- ii) να εξασφαλίσουν ότι όλοι οι νομικά αναγνωρισμένοι Παλαιστίνιοι πρόσφυγες απολαμβάνουν όλες τις ωφέλειες των κοινωνικό-οικονομικών δικαιωμάτων που απολαμβάνουν οι αναγνωρισμένοι πρόσφυγες, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος σε οικογενειακή συνένωση,
- iii) να συμπεριλάβουν στα στατιστικά στοιχεία πληροφορίες για τους αιτούντες άσυλο και πρόσφυγες παλαιστινιακής καταγωγής,
- iv) να υποστηρίζουν τις δραστηριότητες της UNRWA καταβάλλοντας ή αυξάνοντας την εθελοντική εισφορά τους στον προϋπολογισμό της,
- v) να προάγουν την πρόταση ίδρυσης Ταμείου για το Οριστικό Καθεστώς των Προσφύγων και των Εκτοπισθέντων από την Παλαιστίνη υπό την αιγίδα του Ο.Η.Ε. ώστε να χρηματοδοτηθεί το κόστος της μελλοντικής μετεγκατάστασης των παλαιστινίων προσφύγων,
- vi) να εγγράψουν στον προϋπολογισμό τους εισφορά γι' αυτό το Ταμείο,
- vii) να συνεισφέρουν στο διεθνή διάλογο για τις βιώσιμες λύσεις που προτείνονται για τους παλαιστίνιους πρόσφυγες και να ενθαρρύνουν τις πολιτικές και ακαδημαϊκές έρευνες και μελέτες για τα προβλήματα των προσφύγων και τις αποζημιώσεις.

11. Η Συνέλευση συστήνει στην Επιτροπή Υπουργών:

- να αναθέσει στην αρμόδια επιτροπή να εξετάσει τα θέματα που αφορούν στο νομικό καθεστώς των Παλαιστινίων προσφύγων στα κράτη μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης και να αναλάβει συγκεκριμένες πρωτοβουλίες ώστε να διασφαλισθεί για όλους τους Παλαιστίνιους που έχουν εκτοπισθεί από τη χώρα τους η αναγνώριση κατάλληλου νομικού καθεστώτος που επιτρέπει την άσκηση των βασικών κοινωνικών και οικονομικών δικαιωμάτων τους,
- να επανεξετάσει, με σκοπό την εναρμόνιση, τις σχετικές πολιτικές των κρατών μελών του Συμβουλίου της Ευρώπης, ειδικότερα εφαρμόζοντας αποτελεσματικά τις προαναφερθείσες κατευθυντήριες οδηγίες της Ύπατης Αρμοστείας του Ο.Η.Ε. για τους Πρόσφυγες,
- να αναλάβει πρωτοβουλίες για τη διοργάνωση διεθνούς διάσκεψης αφιερωμένης αποκλειστικά στο ζήτημα των Παλαιστινίων προσφύγων,
- να προάγει έρευνες για τη συλλογή στατιστικών στοιχείων για τους Παλαιστίνιους πρόσφυγες και το καθεστώς τους στα κράτη μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης,
- να υποστηρίξει προγράμματα που στοχεύουν στην εγκαθίδρυση και στην ενδυνάμωση της συνειδητοποίησης των δημοκρατικών αξιών και των δικαιωμάτων του ανθρώπου στην περιοχή,
- να καλέσει παλαιστινιακές και ισραηλινές μη κυβερνητικές οργανώσεις, ειδικότερα όσες δραστηριοποιούνται στον τομέα της νεολαίας, να αναπτύξουν επαφές με το Συμβούλιο της Ευρώπης προκειμένου να ενισχυθεί η αμοιβαία συνεργασία.

² Βλέπε «Η Εφαρμογή του άρθρου 1 Δ της Σύμβασης της Γενεύης του 1951 για το Καθεστώς των Προσφύγων στους Παλαιστίνιους Πρόσφυγες».